

Mirsad Cvrk

06.09.2026. 14:52
Pogledano: 411 puta

Kako treba birati ljude na poziciju autoriteta?

Tokom časa učenici analiziraju osobine i kriterije kvalitetnog lidera, razlikuju demokratski izbor od nepotizma i populizma, te kroz saradnju, argumentovanje i simulaciju razvijaju kritičko mišljenje, odgovornost i nenasilnu komunikaciju.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 7. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Jezičko-komunikacijsko područje

Društveno-humanističko područje

Predmet

Građansko obrazovanje

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Učiti kako učiti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja
Cilj: Učenici će analizirati kriterije za izbor lidera (stručnost, integritet, legitimitet) i uočiti razliku između demokratskog izbora i nepotizma.

Ishodi:

Učenik/učenica:

- imaju razvijenu sposobnost kritičkog vrednovanja autoriteta
- identifikuju manipulaciju i populizam
- argumentuju važnost meritokratije
- kroz simulaciju je razvijena njehova sposobnost donošenja odluka i prepoznavanja lične odgovornosti birača u društvu

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 - Uvodna simulacija i najava teme

Nastavnik postavlja provokativno pitanje o izboru kapitena školskog tima ili predsjednika razreda (najpopularnija osoba naspram one koja najbolje poznaje pravila), kako bi učenici zaključili da autoritet donosi odgovornost, a ne privilegije, čime se najavljuje tema standarda i meritokratije pri izboru onih koji nas vode.

Aktivnost 2 - Obrada i grupni rad

Interaktivno predavanje o tri stuba selekcije (Stručnost, Karakter, Legitimitet). Kroz kritičko pitanje o strukturnom nasilju koje stvara odsustvo meritokratije (nepotizam, favoritizam), učenici u 4 nasumično formirane grupe analiziraju „profil idealnog vođe“ koji sukobe rješava dijalogom, a ne pozicijom moći; vođe grupa brinu da svi članovi ravnopravno učestvuju u kreiranju rješenja.

Aktivnost 3 Praktični rad „Idealni gradonačelnik“

Učenici u parovima definišu konkursne uslove za idealnog gradonačelnika (npr. Grada Sarajeva) – tačno 3 stručne kompetencije i 3 moralne osobine povezane s mirovnim vrijednostima (npr. empatija, transparentnost, tolerancija) – i prezentuju ideje razredu, obrazlažući zašto su te osobine ključne za stabilnost i prosperitet lokalne zajednice.

Aktivnost 4 - Osvrt na naučeno i evaluacija

Završna refleksija o tome kako lični izbor danas utiče na društvo sutra, s naglaskom na značaj učešća u odlučivanju (Vijeće učenika, kasnije i državni nivo). Nastavnik dijeli nastavni listić „Konkurs za lidera“ za brzu formativnu provjeru znanja.

Potrebni resursi

- nastavni listić „Konkurs za lidera“
- markeri
- ploča/pametna tabla
- izvodi iz Kurikuluma KS
- priručnik iz Mirovne pedagogije (dimenzija: Odgovorno građanstvo i nenasilno rješavanje konflikata)
- shematski prikaz procedura demokratskih izbora u BiH

Praćenje i procjenjivanje

/

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

Učenici trebaju uraditi:

- intervju s punoljetnom osobom iz okruženja o tome šta joj je najvažnije kod lidera/političara za kojeg glasa, uz poređenje odgovora s kriterijima Stručnost/Karakter/Legitimitet
- izraditi predizborni plakata za „Predsjednika razreda“ bez imena ili slike kandidata, s isključivo 3 ključne vještine/kompetencije i 3 moralne/mirovne osobine

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola